

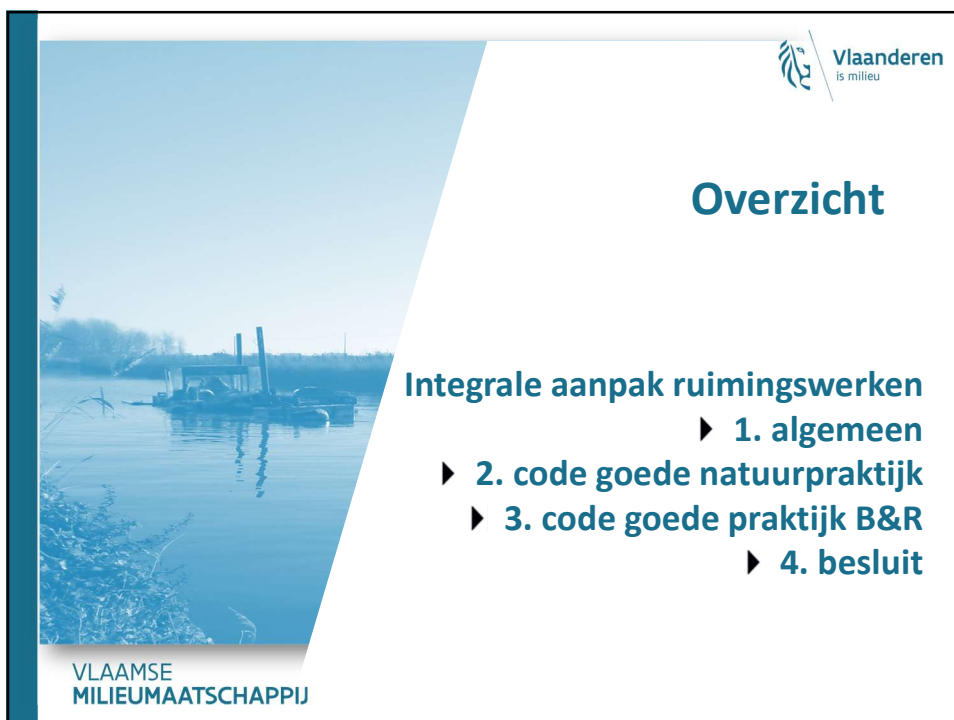

 Vlaanderen
is milieu

Integrale aanpak bij slibruiming van onbevaarbare waterlopen in Vlaanderen

Nik Dezillie

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

 Vlaanderen
is milieu

Overzicht

Integrale aanpak ruimingswerken

- ▶ 1. algemeen
- ▶ 2. code goede natuurpraktijk
- ▶ 3. code goede praktijk B&R
- ▶ 4. besluit

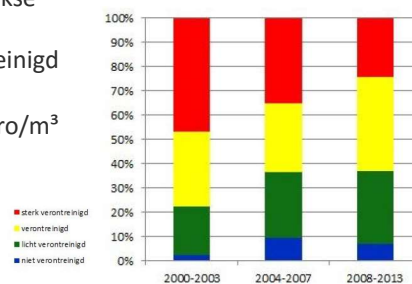
VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

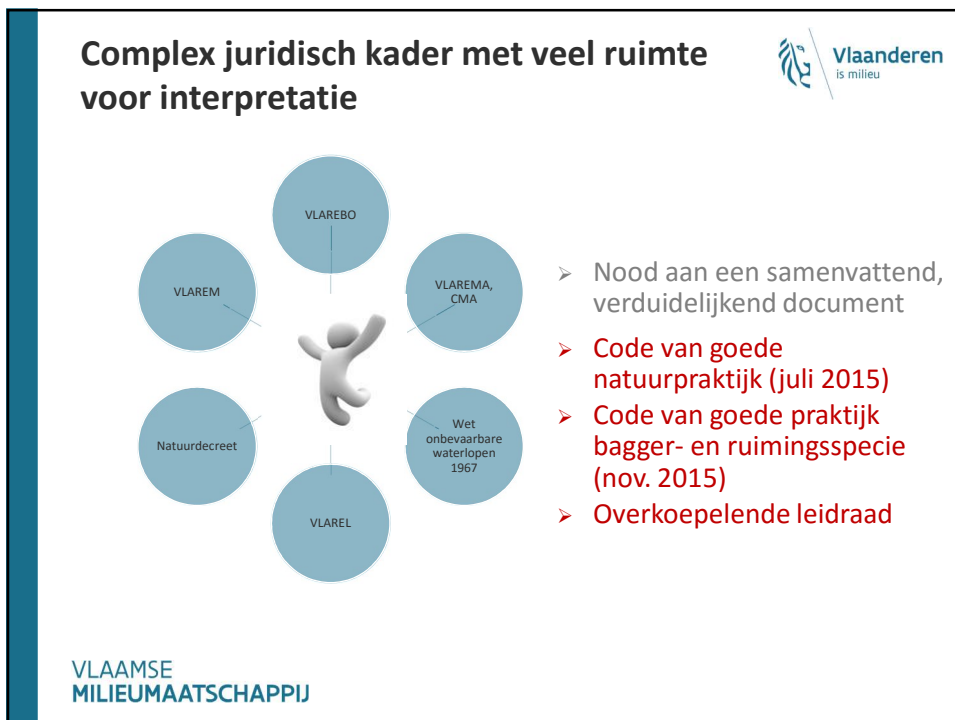
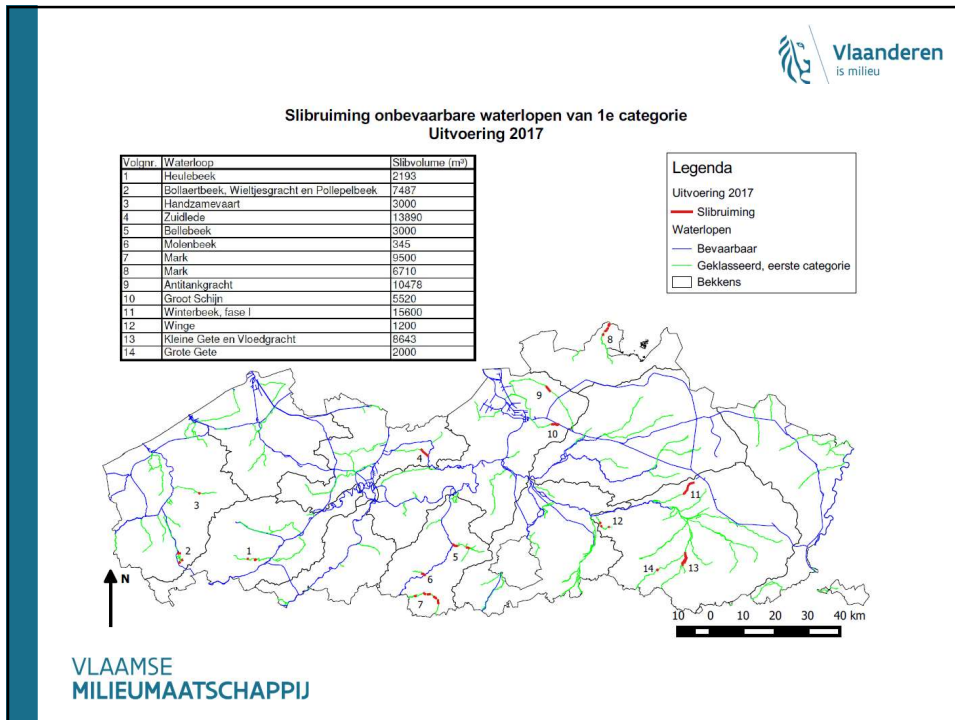
VMM beheerder v/d onbevaarbare waterlopen 1ste categorie

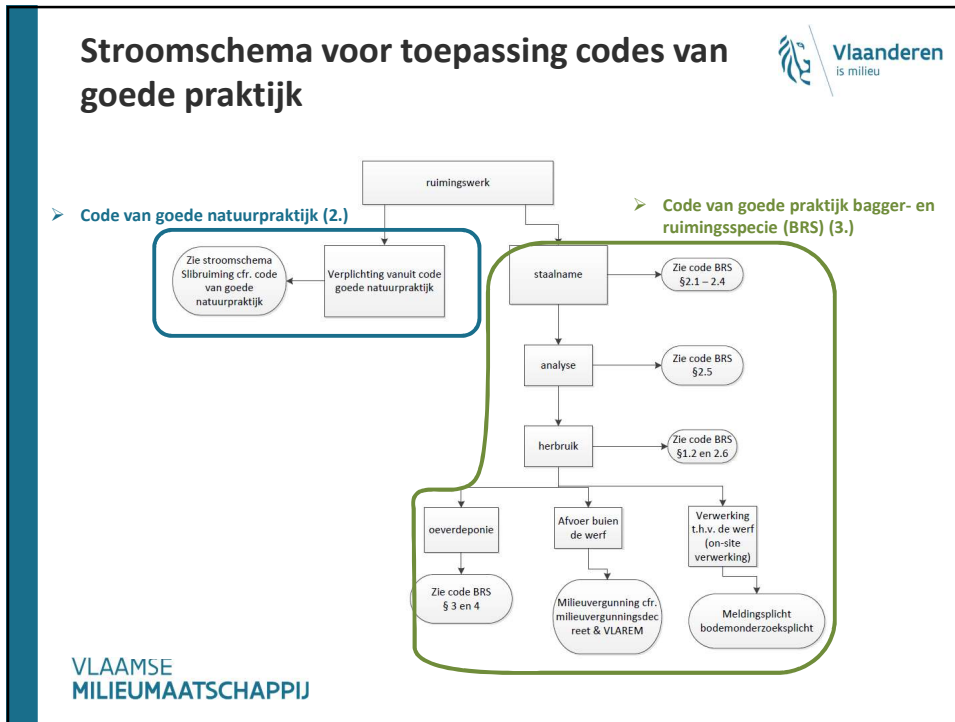

- Jaarlijks slibruimingsprogramma
  - Veel sediment: geschatte jaarlijkse instroom: 150.000 m³
  - Vuil sediment: +/- 60% verontreinigd
  - Budget: +/- 2 à 5 mio euro/jaar
  - Gemiddelde kost (2015): 21 euro/m³

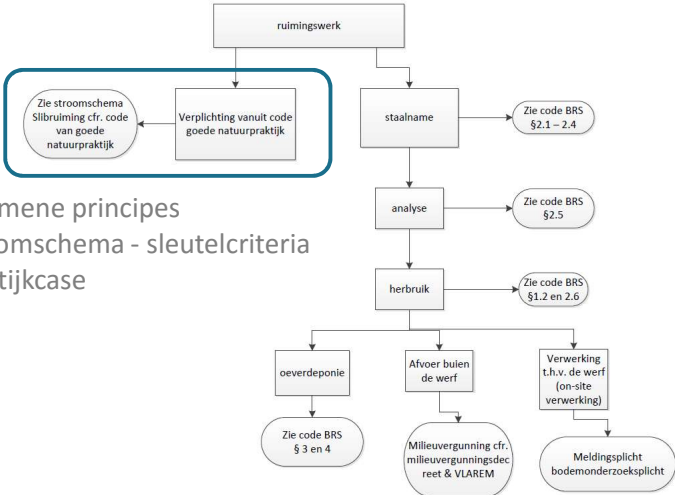
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal volume (m ³)	56.804	124.281	222.579	72.628	94.121	208.621,00
Totaal budget (euro)	2.464.204	2.800.424	6.137.864	1.885.381	2.104.813	4.348.005
Gemiddelde kost (euro/m ³)	43	23	27	26	22	21

Code van goede natuurpraktijk


```

graph TD
    A[ruimingswerk] --> B[staalname]
    A --> C[analyse]
    A --> D[herbruik]
    B --> B1(Zie code BRS §2.1-2.4)
    C --> C1(Zie code BRS §2.5)
    D --> D1(oeverdeponie)
    D --> D2(Afvoer buien de werf)
    D --> D3(Verwerking t.h.v. de werf (on-site verwerking))
    D1 --> D1a(Zie code BRS §3 en 4)
    D2 --> D2a(Milieuvergunning cfr. milieuvergunningdecreeet & VLAREM)
    D3 --> D3a(Meldingsplicht bodemonderzoeksplicht)
    
```

- Algemene principes
- Stroomschema - sleutelcriteria
- Praktijkcase

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Code van goede natuurpraktijk

- Algemene principes
  - × Natuurdecreet & UB: Waterlopen, dijken zijn KLE
  - × Voor wijzigen KLE is natuurvergunning vereist
  - × Vrijstelling mogelijk als normaal onderhoud betreft
- Wanneer is een slibruiming normaal onderhoud?
  - × Zie stroomschema

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Code van goede natuurpraktijk

→ Stroomschema slibruiming - sleutelcriteria

➤ Versoepelende regeling nabij waterloopinfrastructuur

Aandacht in:

- ! VEN gebied (verbod tenzij ontheffing)
- SBZ gebied (passende beoordeling als betekenisvol nadelig effect)

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Code van goede natuurpraktijk

→ Praktijkcase - Martjesvaart (Houthulst)

Uitgangspunten

- Landschappelijk waardevol agrarisch gebied
- SBZ (Vogelrichtlijngebied)
- Kleine Modderkruiper (bijlage II Habitatrictlijn)
- 3,1 km te ruimen
- Volume: 4656 m³

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Code van goede natuurpraktijk

→ Praktijkcase - Martjesvaart (Houthulst)

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Aanpak

1. Voorafgaand overleg met ANB (25/10/2013)
  - Waardevolle oevers => ruimen en afvoer van op het water
  - 2 van de 8 panden niet ruimen
  - Geen oeverdeponie
2. Natuurvergunningaanvraag (18/01/2014)
  - Cfr. afspraken vooroverleg
  - Motivatie geen aantasting SBZ-gebied
3. Natuurvergunning (03/04/2014)

3

Code van goede praktijk
BRS

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

code van goede praktijk B&R

- Staalname
- Analyse
- Bepaling mogelijkheden hergebruik
  - Praktijkcase
- Hergebruik

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Code van goede praktijk B&R

→ Staalname
→ Code §2.1-2.4

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Code van goede praktijk B&R

→ Staalname

- Vrijstellingsdrempel (enkel hemelwaterafvoer)
- Beperkte voorstudie => eerste kwaliteitsinschatting
- Bemonstering
  - VLAREL-erkenning vereist

oever	•	•	•	•	•	•	•
waterloop	x	x	x	x	x	x	x
oever							

- Monstername cfr. CMA/1/A.22
- Strategie: meestal 50 m – zone met mengmonster om de 500 à 600m, heterogeniteit, zijlopen, lozingen

Mengmonster (+/- 30 liter)

Emmer 8 à 10 liter/MM
(min. 2,5 kg DS sediment)

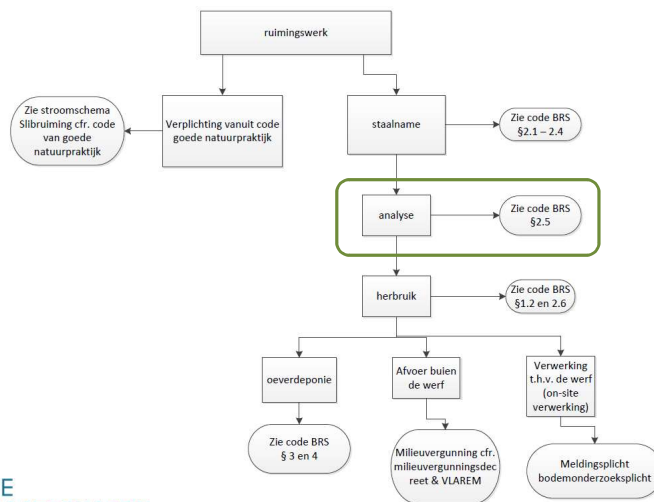
VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Monsternamerapport en -plan

Code van goede praktijk B&R

→ Analyse
→ Code §2.5

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Code van goede praktijk B&R

→ Analyse

- Erkend labo
- Standaardanalysepakket (zw. metalen, minerale olie, PCBs, PAKs and OCPs)
- Ad hoc aanvullingen en beperkingen mogelijk
- Minerale olie (biogeen-petrogeen split)
- Bepaling uitloging i.f.v. hergebruik als bouwstof
  - Kolomproef
  - Vrijstelling indien zw. metalen < norm vrijgebruik

eurofins

Analyseresultaat

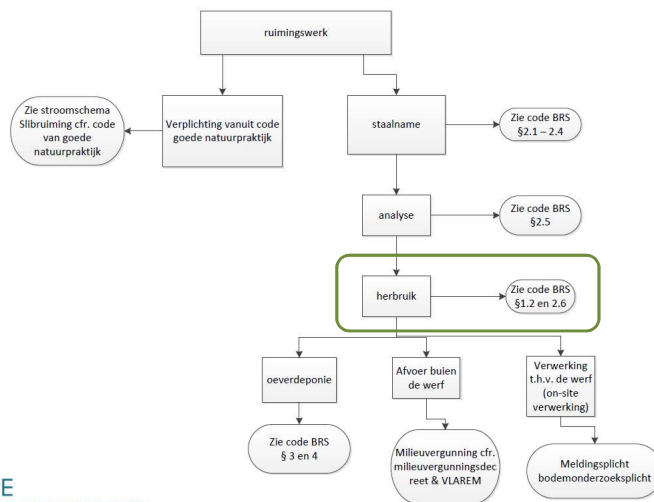
De projectnaam	MS241210	De projectlocatie	Brussel West	De analyselocatie	Brussel West	De analysemethode	ISO 17025	De analysemethode	ISO 17025	De analysemethode	ISO 17025
De projectnaam	MS241210	De projectlocatie	Brussel West	De analyselocatie	Brussel West	De analysemethode	ISO 17025	De analysemethode	ISO 17025	De analysemethode	ISO 17025
De analyselocatie	Brussel West	De analyselocatie	Brussel West	De analyselocatie	Brussel West	De analyselocatie	Brussel West	De analyselocatie	Brussel West	De analyselocatie	Brussel West

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Code van goede praktijk B&R

- Bepaling mogelijkheden hergebruik
- Code §1.2 en 2.6

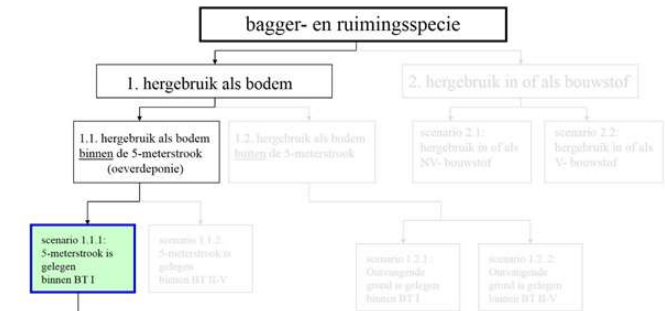
VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Code van goede praktijk B&R

→ Bepaling mogelijkheden hergebruik

- Verschillende opties mogelijk onder code §1.2
- Per optie detail uitwerken met aanwendingsvoorwaarden

VLAAN
MILIEL

Aanwendingsvoorwaarden	
Criteria voor samenstelling	Voorwaarden voor gebruik
<p>x ≤ waarde vrij gebruik (bijlage V VLAREBO)</p> <p>en</p> <ul style="list-style-type: none"> - som chloorhoudende bestrijdingsmiddelen ≤ 0.1 mg/kg DS, - voor concentraties gelijk aan of hoger dan de bepalingsgrens - gehalte aan stenen (≠ natuurlijke stenen) ≤ 5 massa% - afmeting stenen (≠ natuurlijke stenen) ≤ 5 cm - gehalte aan bodemvreemde materialen (≠ stenen) ≤ 1 massa- 	<ul style="list-style-type: none"> - geen grondstofverklaring vereist mits handelen volgens code van goede praktijk - kennisgeving via aanplakking en ter inzage leggen van volgende informatie bij de betrokken gemeentebesturen: analysesresultaten, geschatte hoeveelheid, herkomst en bestemming van de specie (30 kalenderdagen vóór de

Code van goede praktijk B&R

→ Bepaling mogelijkheden hergebruik

- Code §2.6 toetsingsmethodiek
- Tolerantie t.a.v beperkte overschrijdingen

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Code van goede praktijk B&R

→ Praktijkcase Ledebeek

> Staalname

× Beervelde => Lokeren (Durme)

× 10 km, ca 9.243 m³

× 16 MM

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Code van goede praktijk B&R

→ Praktijkcase Ledebeek

> Analyse

Conc MO (mg/kg DS)

MM1	59
MM2	57
MM3	320
MM4	91
MM5	53
MM6	120
MM7	71
MM8	50
MM9	68
MM10	60
MM11	240
MM12	260
MM13	260
MM14	520
MM15	430
MM16	96

Minerale olie
- norm = 300
- 3 norm-
overschrijdingen voor
minerale olie !!

Zink

- norm = 111
- 1 normoverschrijding
voor zink (MM3)

Conc Zink (mg/kg DS)

MM1	65
MM2	68
MM3	560
MM4	55
MM5	42
MM6	110
MM7	54
MM8	30
MM9	58
MM10	52
MM11	100
MM12	110
MM13	160
MM14	250
MM15	250
MM16	53

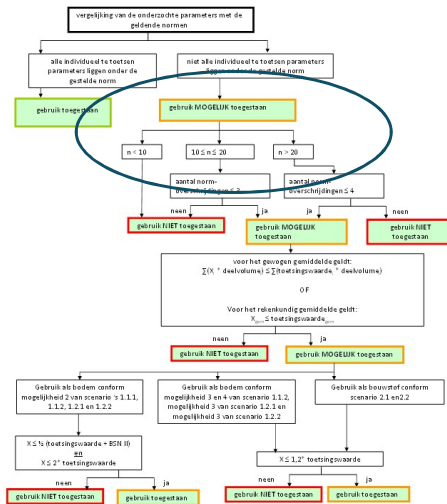
VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Code van goede praktijk B&R

→ Praktijkcase Ledebeek

➤ Bepaling mogelijkheden hergebruik

Criterion 1:

- aantal toereerbare normoverschrijdingen is afhankelijk van aantal onderzochte parameters
- i.c. aantal onderzochte parameters > 20 => maximaal 4 parameters overschrijden de norm

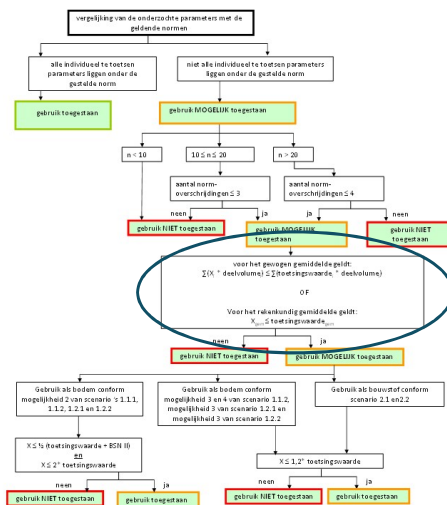

Code van goede praktijk B&R

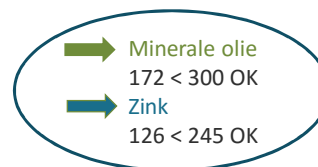
→ Praktijkcase Ledebeek

➤ Bepaling mogelijkheden hergebruik

Criterion 2

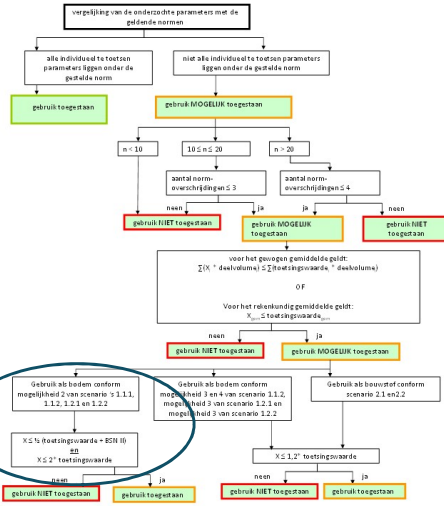
- Gemiddelde conc < norm

Code van goede praktijk B&R

→ Praktijkcase Ledebeek

➢ Bepaling mogelijkheden hergebruik

Criterion 3

subCrit 3.1: Conc < gemiddelde van norm en BSN II en
subCrit 3.2: Conc < 2* norm

➔ Minerale olie
subCrit 3.1
 $520 < (300 + 3300)/2$
subCrit 3.2
 $520 < 2*300$
OK

➔ Zink
niet OK voor subCrit 3.2
 $(560 > 2* 110)$

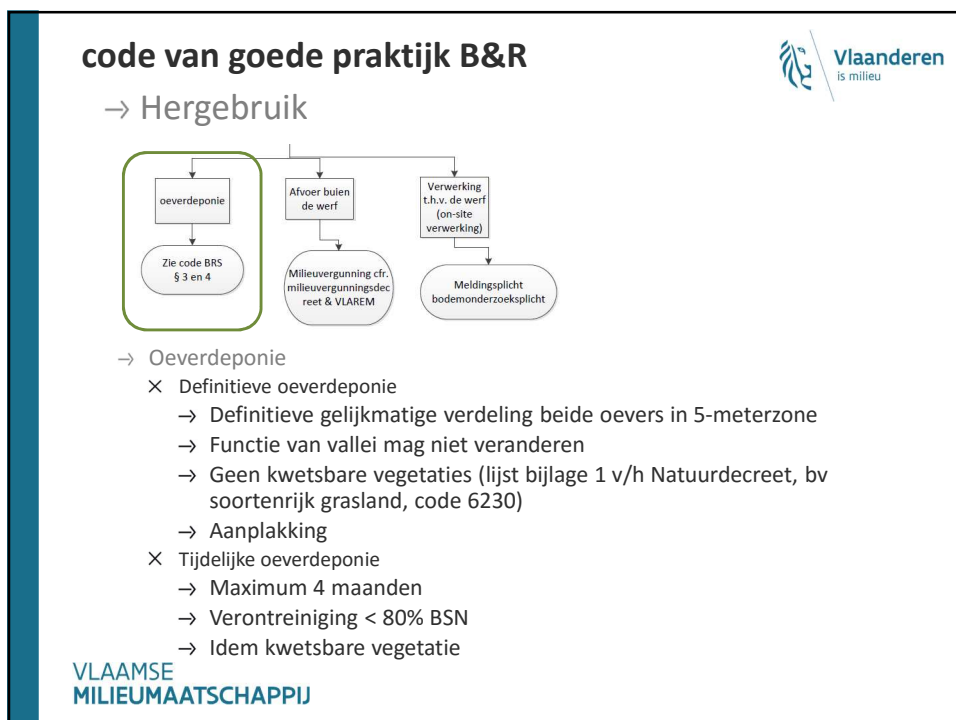
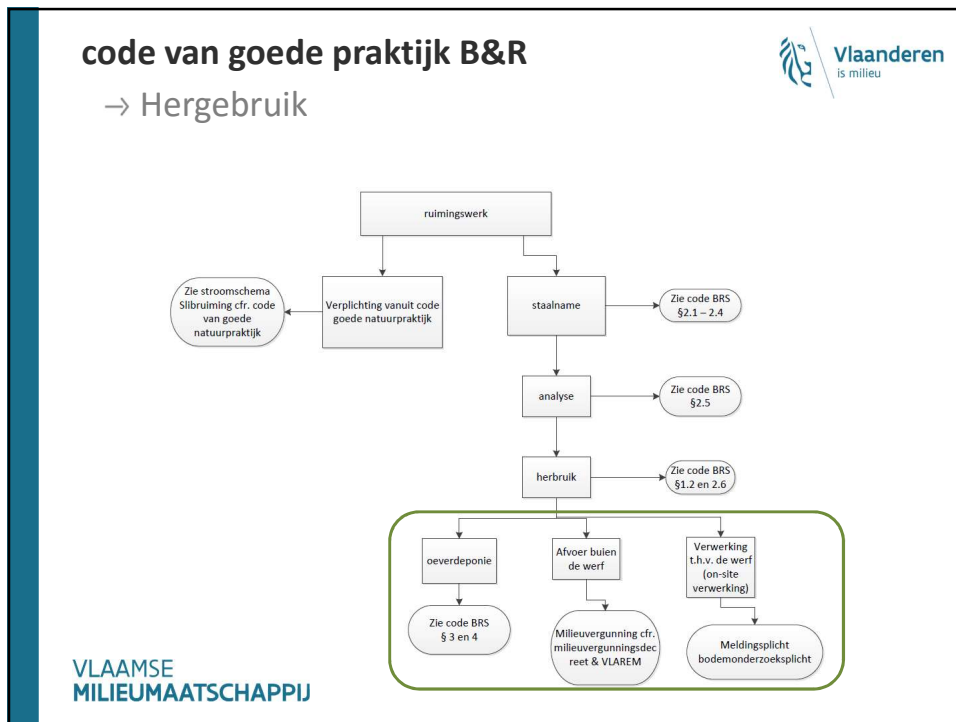
Code van goede praktijk B&R

→ Praktijkcase Ledebeek

➢ Resultaten

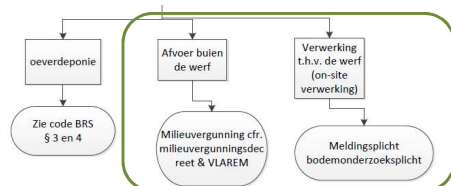
- Vrij hergebruik als bodem mogelijk met uitzondering van zone rond MM3
- Zink thv MM 3 wordt gelinkt aan het overstort
- ✗ Enkel zone afwaarts van het overstort wordt afgekeurd
- Aanvraag grondstofverklaring voor oeverdeponie (11/09/2015)
- Grondstofverklaring (12/11/2015)

code van goede praktijk B&R

→ Hergebruik

- Afvoer buiten de werf
  - Herbruikbaar slib
  - Niet herbruikbaar slib
    - ▶ Vergunde inrichting (rubriek 2.3.7, 2.2.8)
- On-site verwerking van niet rechtsreeks herbruikbaar slib
  - Vergunde inrichting (rubriek 2.3.7, 2.2.8)
  - Bodemonderzoekplicht bij beëindiging activiteit

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

4

Besluit

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

 Vlaanderen
is milieu

Besluit

- Integrale aanpak is verzekerd door Vlaamse codes.
- De codes verschaffen duidelijkheid op punten waar de wetgeving oppervlakkig blijft.
- Naleving van de codes is haalbaar mits gedegen voorbereiding (6 maanden).
- Aanvullend op de codes is een leidraad wenselijk waarin de waterloopbeheerder een stappenplan wordt aangeboden om zijn onderhoudswerken conform de codes uit te voeren

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

n.dezillie@vmm.be